

VRIJ EN BLIJ

CHRISTELIJK TIJDSCHRIFT VOOR JONGENS EN MEISJES

ONDER REDACTIE VAN:
MEJ. J. L. F. DE LIEFDE EN
DE HEEREN A. L. GERRITSEN
EN P. KEUNING

MET VASTE MEDEWERKING VAN DE SCHRIJFSTERS EN SCHRIJVERS: MEVR. BLOMBERG—ZEEMAN,
JOHANNA BREEVOORT, CÉDÉ, ARI DANE, W. GILLES, HERMANNA, ALETTA HOOG,
HENRI HOOGLANDT, W. G. VAN DE HULST, A. L. VAN HULZEN, J. LENS, MEVR.
A. NOREL—STRAATSMA, E. PALMA, MEJ. H. RIEMENS, G. SCHRIJVER, MEJ. J. VOOR-
HOEVE (JACOBA), MEVR. J. M. WESTERBRINK-WIRTZ, ZUSTER MARIE, OOM KOOS, E. A.

VIERDE JAARGANG
1920 — 1 OCTOBER — 1921

UITGEVERSMAATSCHAPPIJ E. J. BOSCH J_{BZN} — BAARN

INHOUD.

I.

Verhalen.	BLADZ.
Onder sterren en strepen . . . . . Aletta Hoog.	1, 41, 81
Visite . . . . . Ari Dane.	17
Het jonge hertje . . . . . Cath. W. Eck.	37
St. Nicolaas en de boeken . . . . . Hermanna.	46
Elly's booze bui . . . . . Jo Brans.	57
De blinde poesjes . . . . . Nelly Has.	73
Hoe een ijsbeer een Eskimo-gezin redde. . . . . P. de Zeeuw J.Gzn.	94
Kees. . . . . Henr. Nel.	115
 Wetenswaardigheden.	
Iets over groeten . . . . . A. L. Gerritsen.	8
 Versjes.	
Herfst . . . . . W. Blomberg—Zeeman.	13
Deze of die . . . . . P. Keuning.	40
De dure steen . . . . . P. Keuning.	45
Daar komt de kar met karnemelk . . . . . Jan Veltman.	54
Waarom? . . . . . H. C. Gunning—de Vries.	62
Een heel klein hapje . . . . . Geraert.	72
Vaders jongen . . . . . Hermanna.	92
De vogeltjes van Griet . . . . . Geraert.	107
Klein Anneke . . . . . A. van de Merwe.	114
 Muziek.	
Poesje wacht, woorden van . . . . . Hermanna,	
muziek van . . . . . P. A. van Antwerpen.	7
De Heiland is geboren, woorden van . . . . . C. v. d. Vecht.	
muziek van . . . . . M. B. v. d. Blik.	100
 Knutselwerk.	
Knutselwerk . . . . . Jan Veltman.	29
Het perpetuüm mobile . . . . . Jan Veltman.	63
De schepenmolen . . . . . Jan Veltman.	101
 Handwerken.	
Een schild voor een scheurkalender . . . . . Zuster Marie.	15

Slöjd.

BLADZ.

Het omranden van een plaat met glas	Zuster Marie.	55
Raadsels	Oom Koos.	33, 68, 110
Kunstjes en Spelletjes		32, 67, 109
Hoe vind j'm?		36, 71, 113

OPLOSSINGEN DER RAADSELS.**Bladzijde 33: Voor Ouderen:**

1. Na regen komt zonneschijn.
2. Jacob.
3. Wolkbreuk.
4. De Vries, minister van financiën.
5. Koude.
6. Diemerbrug en Muiderberg.
7. Donderdag 7 October '20 is de Lager Onderwijswet door de Eerste Kamer aangenomen.
8. Bileam, zijn ezelin en de engel.
9. Parasol (laars-aap-lor).

Bladzijde 68: Voor Ouderen:

1. Volksoploop.
2. Brand — weer — licht.
Kerk — klok — hen.
Boor — machine — kamer.
Schrijf — bureau — stoel,
Bloemen — tuin — bank.
3. Veel honden zijn des hazen dood.
4. Tentoonstelling.
5. 94 van $\frac{1}{2}$ ct., 5 van 10 ct. en 1 van 3 ct.
(In dit raadsel was vergeten te vermelden dat de jongen juist voor een gulden kocht).
6. Een horloge.
7. Den 1sten April verloor Alva zijn bril.
8. Een duikerklok.
9. De staart van een koe, (paard enz.).

Bladzijde 110: Voor Ouderen:

1. Tramrails.
2. Nood breekt wet.
3. Berg — greb.
4. De boog kan niet altijd gespannen zijn.
5. Schimmel.
6. Barnabas — Abinadab — Rehabeam — Nafthali — Abjathar — Bezaleël — Astaroth — Sanherib.
7. De ondervinding wijst in vele dingen den weg.
8. 't Vat was vol.
9. Denneboom — Iep — Eik — Olm — Linde.

Voor Jongeren:

1. Boekbinderij.
2. Zout-hout.
3. Kaal-kool-keel-kiel-kuil-koel.
4. Geen rozen zonder doornen.
5. Een naald en draad.
6. Droom-room-oom.
7. Delftsche roomboter.
8. Maan-naam.
9. Kachel.

Voor Jongeren:

1. Een potten- (steen-)bakker.
2. Handschoenen.
3. Legkaart.
4. 't Was een kachelpijp.
5. Een Scheurkalender.
6. Golf — Wolf — Kolf — Dolf.
7. Raderboot.
8. Een vingerhoed.
9. Boombladeren.

Voor Jongeren:

1. Zoo glad als een aal,
Zoo stijf als een paal,
Zoo stom als een visch,
Zeg m' eens wat dat is.
2. Paardenmarkt.
3. Zacheus — Abraham — Cornelius Hananja — Ararat — Ruben — Isaï — Aaron — Sadrach.
4. Koffieboonen.
5. Fruithandelaar.
6. Stal — Stoel — Steel — Stil.
7. 't Was een houten been!
8. Bijbelboek.
9. Kerstfeest.

II.

		BLADZ.
Verhalen.		
Van over de zee	Aletta Hoog.	1, 41, 81
Van twee broertjes	M. M. Bakker.	11
Broer is ondeugend	P. Keuning.	36
Wim en Tootje	Jo Brans.	50
De hut in het duin	Cath. W. Eck.	74
Wanneer ik bang was en hoe ik er van genezen werd	Christine.	91
Grootvader	P. van Renssen.	115
Wetenswaardigheden.		
De eekhoorn	A. L. Gerritsen	19
Ook een huisdier	W. Blomberg—Zeeman.	61
Een praatje over familienamen	P. de Zeeuw J. Gzn.	98
Versjes.		
Winter	H. Riemens.	9
Mientje	Maria Laarman.	48
Vier hondjes en nog een	Geraert.	80
Ga tot de mier, gij luijaard!	Jan Veltman.	88
Vechtersbazen	C. v. d. Vecht.	96
Klein snoepstertje	P. Keuning.	102
De Jager	P. Keuning.	119
Knutselwerk.		
Letters teekenen	Jan Veltman.	29
Uitgesneden-of plakletters	Jan Veltman.	68
Transparant- of vuurletters	Jan Veltman.	109
Handwerken.		
Een handwerkje	Henriette.	26
Een mutsje	Henriette.	106
Slöjd.		
Een 6-zijdig reisbakje	Henriette.	65
Om na te teekenen.	G. Makkes v.d. Deijl.	28, 67, 108
Raadsels.	Oom Koos.	33, 71, 112
Kunstjes en Spelletjes.		32, 70, 104
Hoe vind j'm?		18, 64
Diversen.		
Christus onder het kruis (plaat).		90
De geschiedenis van Eenbeen		111

OPLOSSINGEN DER RAADSELS.

Bladzijde 33: Voor Ouderen:

1. Komt men over den hond dan komt men over den staart.
2. Zakkenrollers.
3. Tor, Toren.
4. Veengronden vindt men in Drente en Overijsel.
5. 't Was een schipper, die zijn schuit voortboemde.
6. Assendelft.
7. Het Keteldiep is de hoofdweg der monden van den IJsel.
8. Koffie-pot-scherf. Tafel-blad-wijzer. Pijpe-dop-erwt. Gordijn-koord-danser. Raster-werk-tafel.
9. Een Kam.

Bladzijde 71: Voor Ouderen:

1. Naäman.
2. Rand, brand.
3. Zonder arbeid komt niets in orde.
4. Oever, ever.
5. Herodias. (Hor, dor, hoed, das. ai).
6. De beste paarden staan op stal.
7. Hebron, Gaza, Jabes, Samaria, Engedie.
8. Kokosnoot.
9. Valsche bankbiljetten of valsch geld.

Bladzijde 112: Voor Ouderen:

1. Vlissingen (vlieg, nis, vin, les).
2. De hoedenfabrikant.
3. Waar een wil is, is een weg.
4. Een vroolijke gast is niemand tot last.
5. Pop.
6. Beter één vogel in de hand, dan tien in de lucht.
7. Schoffel.
8. Spaar-pot-deksel. Thee-tafel-blad. Boek-werk-man. Brief-kaart-album.
9. Kennis is macht.

Voor Jongeren:

1. Leidsche kaas.
2. Een paddenstoel.
3. Zout.
4. Zakkenroller.
5. Eelt.
6. Zebedëus.
7. Hertenkamp.
8. 2 en 6 (= een half dozijn) = 8.
9. Plank (in den staanden balk).
Plaat (in den dwarsbalk).

Voor Jongeren:

1. Een naald.
2. Pinksteren.
3. De ezelin van Bilëam.
4. Koffiemolen.
5. Huiskamer.
6. Tafel.
7. Handschoenen.
8. Schoorsteenmantel.
9. Bitterkoekjes.

Voor Jongeren:

1. Berenleider.
2. Een kers.
3. Bloembedden.
4. Westervoort.
5. Niets, men loopt ze zonder spreken voorbij.
6. Een vingerhoed.
7. Vlissingen.
8. Het zonlicht.
9. Hartediefje.

III.

Verhalen.

		BLADZ.
Toen Lina in Holland was	Willie.	1, 41, 81
Moeders jongen	A. N. S.	18, 55
Van drie kleine poesjes	P. van Renssen.	36
„Kra”	G. Schrijver.	114

Wetenswaardigheden.

Verjaardagen in ons Koninklijk huis	A. L. Gerritsen.	15
De Held van Wittenberg	P. de Zeeuw J.G.zn.	68, 92

Versjes.	BLADZ.
Touwtje-springen	P. Keuning. 14
Domme eendjes.	P. Keuning. 35
Te laat.	Jan Veltman. 54
Alle drie op een rijtje	Maarten van de Maas. 79
Naar Grootmoeder	P. Keuning. 80
Het vogeltje	C. v. d. Vecht. 91
Toen Wim ziek was	P. Keuning. 99
Geert Pluim	A. L. Gerritsen. 104
Van vijf biggetjes en van vijf kleutertjes	H. Riemens. 118
Knutselwerk.	
Papier-relief-werk	Jan Veltman. 107
Handwerken.	
Kraagjes en manchetten	Henriette. 102
Slöjd.	
Een portretlijstje	Henriette. 29
Om na te teekenen	G. Makkes v. d. Deijl. 32, 105
Raadsels	Oom Koos. 32, 75, 111
Kunstjes en Spelletjes	17, 101
Hoe vind j'm?	28, 74, 106

OPLOSSINGEN DER RAADSELS.

Bladzijde 32: Voor Ouderen:

1. Staart-taart.
2. Eigen haard is goud waard.
3. Vlam-lam.
4. De zonsverduistering op 8 April 1921 was hier te lande zeer goed zichtbaar.
5. Kaars-licht-sterkte. Vader-land-streek. Trap-leuning-stoel. Bloem-kroon-jaar. Sigaren-koker-brug.
6. Petrus, Ikaboth, Lamech, Ahazia, Tarsen, Uzzia, Samgar.
De eerste letters vormen den naam Pilatus.
7. Laban-Nabal.

Bladzijde 75: Voor Ouderen:

1. Wageningen.
2. (2 pond = 1 Kilo; 1½ el = 1 Meter). Kilometer.
3. Oost West, Thuis best.
4. Een dochter.
5. De spiegel (achterstevan) van een schip.
6. Iemand knollen voor citroenen verkoopen.
7. 't Woord: verkeerd.
8. Bamboeriet (baboe-mier-tor-toom-arm).
9. Voorloopig onderzoek.
(Vóór lo-op-ig-onder-zo-ek).

8. Hoog, Op, Nacht, Groot, Ernstig, Rond. - In, Sluis. - Daar, Eer. - Blind, Eerlijk, Stijf, Terug, Even. - Krom, Onder, Koud.
9. Een borstel.

Voor Jongeren:

1. Eendracht maakt macht.
2. De hals van een flesch.
3. De kleermaker.
4. Spoorwegwachter.
5. Deborah en Manoach.
6. Schaar- aar.
7. Berk, kerk, merk, werk, zerk.
8. De voeten.
9. Koopman.

Voor Jongeren:

1. Het vleesch.
2. Boomkwekerij.
3. Mozes, JOhannes, LaZarus, RebEcca, JudaS.
4. Samuel, Abraham, Uria, Laban. (Saul).
5. Een dubbeltje kan soms wonderlijk rollen.
6. Een penhouder.
7. Een eksterooog.
8. Bloementoonstelling.
9. Weesp, wesp.

Bladzijde 111: Voor Ouderen:

1. Albrecht Beiling.
2. Eendracht.
3. Bergketenen.
4. Kaartspelen doet men veel in Brabant.
5. Theo sprak de waarheid.
6. Palm.
7. Onderlinge bijeenkomst.
8. Schoen.
9. Duiker. Ruiker. Suiker.

Voor Jongeren:

1. Kruispunt.
2. Een schoorsteen- of straatveger.
3. In het dennenbosch.
4. Ondervoeding.
5. De (winter)vorst.
6. Een hark of (mest-/hooi-)vork of kam.
7. Vermindering.
8. Haantje de voorste.
9. De knop van een deur (wandelstok, parapluie).

IV.**Verhalen.**

		BLADZ.
De Ridders van den Beukenstam	Hermannna.	1, 41. 81
De Spaarpot	Viola.	8
Op den Vrachtwagen	Hermannna.	18
Het nestje	Cath. W. Eck.	38
Gerts Juffrouw	Herma.	49
Van een stormachtigen morgen	Jo Warner.	60
Een moeilijke keuze	Cath. W. Eck.	76
De nieuweling	Wogignò.	88
Eendjes-voeren	A. T. W. Renkema.	118

Wetenswaardigheden.

Patricius, de apostel der Ieren	A. L. Gerritsen.	22
De verjaardagen in ons Kon. Huis	A. L. Gerritsen.	66
Uit de dierenwereld	W. Blomberg—Zeeman.	69
Anschar, de apostel van het Noorden	A. L. Gerritsen.	101

Versjes.

Een nieuw vriendinnetje	P. Keuning.	7
Bede	C. v. d. Vecht.	17
De kleine kunstenaar	Jan Veltman.	27
Een kalfje en een ezeltje	Maarten van de Maas.	37
Het keverke	Jan Veltman.	47
Aan 't Strand	P. Keuning.	58
Die stoute hond, of...	Maarten van de Maas.	79
De Brief	A. L. Gerritsen.	87
Lotje	Maria Laarman.	99
De Herfst	Maarten van de Maas.	107
De poesjes	P. Keuning.	117

Knutselwerk.

Papierkunst-snijwerk	Jan Veltman.	30
--------------------------------	--------------	----

Handwerken.

Een Speldenkussen	Henriette.	72
-----------------------------	------------	----

Slöjd.

BLADZ.

Een scherpje voor het theelichtje	Henriette.	109
Om na te teekenen	G. Makkes v.d. Deijl.	28, 74, 112
Raadsels	Oom Koos.	33, 114
Kunstjes en Spelletjes		29, 71, 111
Hoe vind j'm?		32, 75, 113

OPLOSSINGEN DER RAADSELS.**Bladzijde 33: Voor Ouderen:**

1. Tengevolge van de groote droogte is in vele plaatsen van ons land watergebrek.
2. Als het tij verloopt, moet men de bakens verzetten.
3. Post- en Telegraafkantoor.
4. Losbol.
5. **H**iram, **I**zak, **Z**adok, **K**aleb, **I**thai, **A**braham. De beginletters vormen den naam **Hizkia**.
6. Spring niet verder dan uw stok lang is.
7. De ondervinding is de beste leermeesteres.
8. Voorschot.
9. Hooimaand.

Bladzijde 114: Voor Ouderen:

1. Deur-post-bode. Venster-glas-blazerij. Tralie-werk-tafel. Schrijf-tafel-bel.
2. Gouda — Gonda.
3. Een t(h)eegezelschap.
4. De schoorsteen.
5. Omdat hij van achteren geen oogen heeft.
6. In de Zuidelijke streken van ons land vindt men Kruisbeelden (de *l* was weggevallen) langs den weg.
7. Een riviermond.
8. Uitgaven.
9. Er is altijd baas boven baas.

Voor Jongeren:

1. De veerman zet ons over de rivier.
2. Een gat.
3. Jacob en Ezau.
4. Ringvinger.
5. De storm (de wind).
6. De bijen.
7. Bitter in den mond, maakt het hart gezond.
8. Bloembed.
9. De zee.

Voor Jongeren:

1. Wonderkind.
2. Niet één; ze moeten er alle in gebracht worden.
3. Vork, lepel, mes.
4. Verbandgaas.
5. Zout.
6. Mos - som.
7. Kerkbank.
8. Kroost - kroos.
9. De rivier (de klok).

